

земи. В нея са се вливали групово и поединично и представители на други етнически формирования - татари, кумани, печенези и т. н.⁴⁸ Фактът, че българската народност произлиза от различни етнически формирования обаче съвсем не означава, че тя не е единно етническо формирование като тотална даденост. В противен случай би трябвало да се оспорва правото на съществуването на почти всички народности и нации, - особено пък на такива като американската и австралийската, които са формирани върху основата на пъстра смесица от етнически групи, събрали се в Северна Америка и Австралия от почти всички краища на света.

А това означава, че когато се борави с признака "етнически произход" трябва да се подхожда крайно внимателно. Този признак следва да се взема под внимание предимно в неговия социално-исторически план, смисъл и съдържание, а не да се обвързва и подчинява на биологическия антропологизъм и расовите и фашистки територии, които отвеждат етнодемографската наука в "задънена улица".

Обръщам внимание на всичко това, за да подсказва, че аз се отнасям избирателно и критично към строго секретното изследване на циганите у нас, без това да ми пречи да изтъквам ония моменти в него, които имат научна (теоретическа и фактологическа) стойност и действително подпомагат циганоложките изследвания у нас.

* * *

Преди всичко следва да отбележа, че строго секретното изследване, в зависимост от вариантите, в които е реализирано писмено, има различно отношение към абсолютния брой на циганите в страната. В обнародвания вариант този брой се дава само за 1946 и 1965 г., за които има данни в статистическите годишници. В него обаче не се споменава броят на циганите за изследвания период и година в края на 1980 г. Този брой се сочи само веднъж, но в необнародвания вариант (с. 102) - 523 519 "български граждани от цигански произход". Прикривайки абсолютния брой на циганите, авто-

⁴⁸ Виж по-подробно: Д. Ангелов. Образуване на българската народност. С., 1981.